

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Dato 24. september 2019
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær

grønn
ungdom

SAKSPAPIRER TIL SST-13-19

Møtedato: 26. september 2019

Møtested: Møterom 202 på Sentralen

Møtetid: 17:00-21:00

Saksliste

121 Godkjenning av innkalling

122 Valg av ordstyrer og referent

Innstilling: Hulda Holtvedt, *ordstyrer*
Teodor Bruu, *referent*

123 E-postvedtak siden sist møte

v/ Guri Barka Martins, generalsekretær

O

124 Orienteringsrunde

Hva har du jobbet med siden sist møte?

Hvilke eksterne aktører har du hatt politisk kontakt med?

Talspersoner: Hva skjer i De Grønne (SST og på Stortinget)?

Internasjonal kontakt: Hvilke prosjekter jobber IU med?

O

125 Status fylkeslag

v/ Saida Tufa, fylkessekretær

O

126 Arbeidsplan 2020

v/ Teodor Bruu, talsperson

V

127 Orientering om regnskapet for 2018

v/ Guri Barka Martins, generalsekretær

O

128 Økonomisk beretning

v/ Guri Barka Martins, generalsekretær

O

129 Budsjett 2020	V
v/ Guri Barka Martins, generalsekretær	
130 Politisk uttalelse: Vi krever samboerlov	V
v/ Miriam Langmoen, sentralstyremedlem (<i>politisk utvalg for skatt og velferd</i>)	
131 Dagsorden og møteregler til Grønn Ungdoms Landsmøte 2019	V
v/ Guri Barka Martins, generalsekretær	
132 Valg av forberedende valgkomité	V
v/ Guri Barka Martins, generalsekretær	
133 Valg av forberedende redaksjonskomité	V
v/ Guri Barka Martins, generalsekretær	

Deretter møtekritikk

O er orienteringssaker

D er debattsaker

V er vedtakssaker

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Oslo, 24. september 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Teodor Bruu, talsperson
Dato 24.09.19
Saksnr. SST-13-19-126

grønn
ungdom

ARBEIDSPLAN 2020

Bakgrunn

Arbeidsplanen! Det viktigste dokumentet. Hva skal Grønn Ungdom bruke tid og ressurser på i 2020? Hva skal landsmøtet bestille av sentralstyret? Vi skal innstille til landsstyret som igjen skal innstille til landsmøtet.

I innstilling til arbeidsplan har formatet fra i fjor blitt bevart. Det er foreslått **ti** mål i prioritert rekkefølge og **fire** mål om løpende arbeid. De fleste målene har nye formuleringer og konkretiseringer.

Punkter til diskusjon

- Er det noen mål som helt mangler eller som bør utgå?
- Er formuleringene presise og ambisiøse nok? Alle formuleringer er såklart oppe til diskusjon.
- Er prioriteringen god? I innstillingen flyttes medlemspleie og fylkes- og lokallagsarbeid til toppen av prioriteringslista, mens ekstern kommunikasjon flyttes litt ned fordi det er mellomvalgsår. Hva tenker folk om det?

Politikkutvikling

Hvor mange politiske utvalg skal vi ha? Hvilke politiske felt skal de ta for seg? Hva er det viktig å utvikle politikk på i dette mellomvalgsåret? Navnene på utvalgene er viktig, da de vil fungere som er slags bestilling av politikk av utvalgene. De politiske utvalgene er fleksible organer som vi kan starte opp og legge ned etter behov. Vi bør derfor gjøre en god diskusjon på hvilke vi ønsker å beholde, redefinere eller legge ned til fordel for andre nye.

Innstillingen her er på å videreføre utvalget for klima og miljø av åpenbare grunner, men med det nye navnet «klima og natur» for å bestille et større fokus på klassisk naturvern fra utvalget.

Det innstilles også på å videreføre utvalget for dyrevelferd, men også her under nytt navn: «landbruk og dyrevelferd» siden mye dyrevelferdspolitikkk uansett er

landbrukspolitikk, og det er fint om utvalget da også får mulighet til å se både dyreholdet og andre ting i landbruket under ett.

Som nytt utvalg foreslås det et for «internasjonale spørsmål og innvandring», for å ha et utvalg som fyller litt den funksjonen Internasjonalt Utvalg har hatt på det politiske, samtidig som man aktivt bestiller politikk på asyl og innvandring. Innvandringspolitikken bærer ved seg mange verdikamper vi som grønt parti burde markere oss på. I Europa ser vi at det er nettopp denne politikken som, ved siden av klima, har den store mobiliserende effekten for grønne partier. Onkelen din er som kjent rasist og vi vinner på å stå på andre siden av han i verdikampen. Da trenger vi bedre politikk.

Som nytt utvalg foreslås også «likestilling og skeiv politikk». Dette er viktig politiske felt for oss vi har potensiale for større eierskap på. Onkelen din er som kjent homohater og vi vinner på å stå på andre siden av han i verdikampen. Da trenger vi også her bedre politikk.

Det innstilles også på å videreføre utvalgene for «skatt og velferd» og «skole og utdanning» fordi vi må prøve å være en aktør i de politiske debattene som alle de andre partiene er opptatt av. Hele skolevalgkampen handler om skolepolitikk, og her har vi mye å gå på. Vi ser også at skolepolitikk engasjerer egne medlemmer godt, jamfør debatter på LS. Utvalget for skatt og velferd er utvalget for høyre-venstre-aksen, det har fungert godt hittil og kan bidra til å gi oss kompetanse vi ikke i dag har. En debatt man kan ta er om utvalget skal spisses noe eller ikke.

Er det noen andre politikkområder vi heller burde ha utvalg på? Er 6 passe mengde utvalg?

Verving

Her innstilles det på å ikke sette et vervemål, men heller ha hovedfokus på å få over halvparten til å betale. Dette er en ny greie. Bør vi heller ha vervemål? Hva skal det være på i så fall?

Oppfølging av unge folkevalgte

Er det riktig å ha et eget mål i arbeidsplanen om dette? Skal det på prioriteringslista eller regnes som løpende arbeid?

Forslag til vedtak

F1: Sentralstyret innstiller på Arbeidsplan 2020 slik den foreligger til LS-3-19.

Med vennlig hilsen

Teodor Bruu
Talsperson

Oslo, 23. september 2019

ARBEIDSPLAN

2020

I prioritert rekkefølge:

1. Fylkes- og lokallagsarbeid

Mål: Grønn Ungdom skal ha fungerende styrer i alle fylker, samt jobbe aktivt med opprettelse og opprettholdelse av aktivitetsgrupper og lokallag i hele landet.

2. Medlemspleie

Mål: Grønn Ungdom skal jobbe for et desentralisert medlemstilbud som oppleves som relevant for alle våre medlemmer. Grønn Ungdom skal være en trygg arena å engasjere seg i, og som et sted der man har tilgang til reell politisk innflytelse.

3. Politikutvikling

Mål: Grønn Ungdom skal i 2020 være et politisk verksted tett knyttet opp mot programprosessen i Miljøpartiet De Grønne. Grønn Ungdom skal ha seks politiske utvalg. Disse utvalgene skal være klima og natur, skole og utdanning, skatt og velferd, internasjonale spørsmål og innvandring, likestilling og skeiv politikk, samt landbruk og dyrevelferd.

4. Ekstern kommunikasjon

Mål: Grønn Ungdom skal være synlige i mediebildet både nasjonalt og lokalt. Hovedfokus skal ligge på sosiale medier, men tradisjonelle medier skal også prioriteres.

5. Skolering

Mål: Grønn Ungdom skal reformere og videreføre skoleringsopplegget "Drivhuset" som et politisk, valgkamprelevant skoleringsverktøy. I tillegg skal fylkes- og lokallagsstyrer, samt unge folkevalgte få relevant organisatorisk skolering.

6. Sommerleir

Mål: Grønn Ungdoms sommerleir 2020 skal ha flere deltakere enn tidligere år, og være en trygg og inspirerende møteplass for grønne ungdommer fra hele landet!

7. Verving

Mål: Grønn Ungdom skal ha jevn medlemsvekst gjennom 2020. Over 50% av medlemmene våre skal ha betalt kontingenten sin innen året er omme.

8. Stortingsvalget 2021

Mål: Grønn Ungdom skal sette ned et strategiutvalg som skal lage et utkast til politiske hovedsaker og hovedmålsettinger for stortingsvalget i 2021.

9. Landsmøtet i Miljøpartiet De Grønne (MDGLM)

Mål: Grønn Ungdom skal jobbe for å få gjennomslag for sine saker på landsmøtet til Miljøpartiet De Grønne og jobbe for å skape et trygt, sosialt miljø for alle grønne ungdommer som deltar på MDGLM.

10. Internasjonalt arbeid

Mål: Internasjonal kontakt skal engasjere Grønn Ungdoms medlemmer i den grønne, globale bevegelsen og Federation of Young European Greens. Hovedfokus skal ligge på å skape og opprettholde gode relasjoner til våre søsterorganisasjoner i de nordiske landene.

Løpende arbeid, ikke prioritert rekkefølge:

11. Representasjon

Mål: Grønn Ungdom skal etterstrebe å være representert i Miljøpartiet De Grønnes organer og nettverk. Grønn Ungdom skal etterstrebe å være en aktiv deltaker i norsk offentlighet og søke samarbeid og dialog med miljøbevegelsen, næringsliv, fagbevegelsen, frivillige organisasjoner og politiske aktører der det er naturlig.

12. Oppfølging av unge folkevalgte

Mål: Grønn Ungdom skal lage et nettverk for og aktivt følge opp unge folkevalgte i organisasjonen.

13. Organisering og sekretariat

Mål: Grønn Ungdom skal utvide sekretariatet for å avlaste de frikjøpte og frivillige i organisasjonen, samt jobbe med å være en god arbeidsgiver for våre ansatte.

14. Sentralstyret

Mål: Sentralstyret skal jobbe for å nå målene i arbeidsplanen. Sentralstyret skal forenkle og forbedre organisasjonens rutiner, slik at de enkelt kan gis videre til neste generasjon.

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 24.09.19
Saksnr. SST-12-19-128

The logo for 'grønn ungdom' is a green rounded square with the words 'grønn' and 'ungdom' stacked vertically in white lowercase letters.

ØKONOMISK BERETNING

Generalsekretær gir en økonomisk beretning for 2019 så langt og svarer på spørsmål sentralstyret måtte ha. [Vegard har laget en oversikt over regnskapet så langt i år.](#) Den er ikke helt oppdatert, bl.a. fordi det er en del kort-utgifter som ikke er før enda, men gir et ca. overblikk over Grønn Ungdoms økonomiske situasjon per dags dato.

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Oslo, 23. september 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 24.09.19
Saksnr. SST-12-19-129

grønn
ungdom

BUDSJETT 2020

Bakgrunn

Budsjettet bør sees i sammenheng med arbeidsplanen for 2020. Forslaget til budsjett er satt opp mot regnskapet for 2018, som er forrige mellomvalgsår.

Drøfting

Form

Budsjettet er ikke veldig revolusjonerende, men noen ting er verdt å merke seg til behandlingen:

1. Postene som er merket i *kursiv/grått* er poster man i utgangspunktet ikke kan gjøre så mye med, fordi det er utenforstående faktorer som styrer størrelsen på disse postene.
2. Noter/kommentarer er også en del av budsjettet. Disse kan endres, fjernes og legges til på lik linje med postene og summene.

Den største endringen

MDG gjorde det bra i valget! Det gir oss mer penger i fylkeslagene, men ikke mer penger nasjonalt. For at vi skal fortsette å bygge VERDENS BESTE organisasjon, trenger vi mer penger nasjonalt. Slik det er nå har mange fylkeslag mye penger som ikke brukes. Generalsekretær mener at disse pengene brukes best nasjonalt. Derfor er forslaget at 1,3 millioner av budsjettet nasjonalt skal komme fra fylkeslagenes stemmestøtte. Dette er 70% av det fylkeslagene får totalt i stemmestøtte i 2020. Dette innebærer noen konsekvenser for hvordan vi i dag driver Grønn Ungdoms økonomi og hvordan kostnadssiden av budsjettet ser ut:

1. Fylkeslagene vil fortsatt motta Frifondmidler som vanlig, men vil ha langt mindre å rutte med i stemmestøtte. Det betyr at nasjonalt må ta en større andel av kostnadene knyttet til organisasjonsdriften. Dette innebærer for eksempel alle utgifter knyttet til besøk fra sentralstyret til fylkeslagene, innkjøp av materiell og reisekostnader til landsstyremøter. Fordelen med dette er at vi slipper den viderefaktureringen som vi har i dag.
2. Vi får mer penger til å opprette stillinger som er viktige (og kanskje nødvendige) for organisasjonen, som flere fylkessekretærer og en organisasjonssekretær. Dette er stillinger som gagnar hele organisasjonen, og fylkeslagene slipper å selv gjøre ansettelse og ha arbeidsgiveransvar.

3. I tillegg til dette får vi god innsparing i bunnlinja, og ligger godt an til å ha mye penger å rutte med til valgkampen 2021.

Alt i alt mener generalsekretær at dette er en god måte å disponere de tilgjengelige midlene i organisasjonen, og at det gagnar alle fylkeslagene at vi gjør det på denne måten. De vil alt i alt ha det likt som før, bare med færre fakturaer fra oss nasjonalt.

Det er et ganske kontroversielt forslag å hente så mye penger fra fylkeslagene, og det er definitivt lov å være uenig i %-tallet. Til syvende og sist er det også fylkeslagene våre, representert både i landsstyret og på landsmøtet som bestemmer.

Slik vil tilskuddene og resterende midler se ut:

Fylkeslag	Tilskudd 70%	Penger igjen i fylkeslag
Agder	57 399 kr	24 599 kr
Viken	294 601 kr	126 258 kr
Troms og Finnmark	36 594 kr	15 683 kr
Innlandet	54 063 kr	23 170 kr
Møre og Romsdal	38 482 kr	16 492 kr
Nordland	30 720 kr	13 166 kr
Oslo	390 014 kr	167 149 kr
Rogaland	78 105 kr	33 473 kr
Vestfold og Telemark	86 357 kr	37 010 kr
Trøndelag	103 734 kr	44 457 kr
Vestland	155 112 kr	66 476 kr
SUM	1 325 180 kr	567 934 kr

Andre endringer

Inntekter

Det legges opp til at vi får momskompensasjon på 190 000 kr. Det søker vi om for første gang i år, og vi antar at vi får dette innvilget også neste år.

I tillegg foreslås det å vedta at vi skal søke om 100 000kr i støtte til skoleringsaktiviteter fra LNUs støtteordninger. Det er ikke spesifisert hvilke dette skal være eller målgruppen for disse, og undertegnede mener at dette bør være opp til det nye sentralstyret å bestemme.

Kostnader

De store økningene på kostnadssiden er følgende:

1. Lønnskostnadene til ansatte øker drastisk. 550 000 av disse foreslås å øremerkes til fylkessekretærer og organisasjonssekretær. De resterende pengene foreslås det at landsstyret/sentralstyret kan disponere slik de mener at de disponeres best.

2. Sentralstyreposten foreslås økt til 100 000. Dette er IKKE for at sentralstyret skal spise på restaurant etter hvert møte, men for at det skal være nok rom til å foreta mye reising til fylkeslagene uten av fylkeslagene må ta regningen.
3. Det foreslås en økning i posten til landsstyret for å kunne ta alle reisekostnader fra fylkeslagene, men at det fortsatt skal være mulig å ha god fasilitering rundt møtene.
4. Det foreslås en økning i skoleringsbudsjettet for å kunne legge opp til flere skoleringer i mellomvalgsåret enn det vi har hatt tidligere. Formen på disse avhenger av hva Sentralstyret velger å søke støtte for.
5. Det foreslås en mindre økning i sommerleirbudsjettet for å kunne ha flere deltagere enn det vi har hatt tidligere.

Saksbehandlers konklusjon

Totalt sett så vil budsjettet vårt øke kraftig med dette budsjettet. Om vi får 70% av stemmestøtten til fylkeslagene til nasjonalt, får åpner det seg et økonomisk handlingsrom vi aldri tidligere har hatt i Grønn Ungdom. Det gir oss muligheten til å bygge Grønn Ungdoms første ordentlige sekretariat, og det betyr at vi frigjør ressurser hos både nasjonalt og lokale økonomiansvarlige. I tillegg til alt dette har vi svært god innsparing til 2021.

Spørsmål til diskusjon

- Bør fylkeslagene gi nasjonalt tilskudd på 70% av stemmestøtten? Hvis nei, hvor mye mer/mindre og ev. hvor skal vi kutte i forslaget?
- Bør vi sette av enda mer penger til sommerleir? I så fall, hva vil være hensikten med å sette av mer penger?
- Er det greit å legge opp til at sentralstyret skal søke om støtte fra LNU til skoleringer, og legge opp til at det blir en usikker post i budsjettet, som avhenger av hvor mye penger man mottar i støtte?

Forslag til vedtak

F1: Sentralstyret innstiller på forslaget til budsjett 2020 slik det foreligger.

Vedlegg:

- Forslag til budsjett 2020 (vedlagt i sakspapirmailen)

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins
Generalsekretær

Oslo, 23. september 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Miriam Langmoen, sentralstyremedlem
Dato 24.09.19
Saksnr. SST-12-19-130

grønn
ungdom

POLITISK UTTALELSE:

VI KREVER SAMBOERLOV!

Bakgrunn

I Norge er ett av fire par samboere. Likevel har vi i dag kun en ekteskapslov som regulerer formuesforholdet mellom ektefeller, og ingen alminnelig samboerlov. Ekteskap medfører stadig vekk en del fordeler hva gjelder skatt, arv og rettigheter ved plutselig dødsfall, barn og eventuelt samlivsbrudd. Kun 15 prosent av samboere skriver samboeravtale, og resten står uten rettslige føringer ved et brudd eller dødsfall. Uten en samboerlov blir eiendomsgrensene avgjørende ved samboerskiftet. Den som er hjemme med felles barn, eller betaler samboernes løpende forbruks- og husholdningsutgifter, løper derfor en stor økonomisk risiko.

Sverige har innført en samboerlov og mange kvinnerettighetsorganisasjoner og juridiske organisasjoner i Norge krever det samme.

Drøfting

I Norge regnes man som registrerte samboere dersom man har bodd sammen i mer enn to år. Noen viktige forskjeller mellom ekteskap og samboerskap:

Formueskatt

Du får skattefritak på formuer opp til 1,5 millioner. For ektefeller får man samlet skattefritak opp til 3 millioner. Det gjelder ikke samboere. Dersom person 1 har formue på 3 millioner og den andre på 0, så slipper de skatt dersom de er gift men ikke ved samboerskap.

Eierskap

I samboerskap opererer man med *eneie*. Det betyr at alt du bringer inn i et samboerskap og alt du kjøper i løpet av samboerskapet forblir ditt ved et brudd. Dette er i motsetning til ekteskap, der ting skal fordeles likt ved skilsmisse.

Arv

Ektefeller arver hverandre. Samboere kan bare arve hverandre dersom de har felles barn eller har bodd sammen i minst fem år, og i dette tilfellet kreves testamente.

Gjenlevendepensjon

Dersom en samboer dør har den andre ikke rett på gjenlevendepensjon med mindre de har felles barn.

På 90-tallet så et utvalg på muligheten for en samboerlov, men konkluderte med at en samboerlov ikke burde innføres "faktisk har latt være å gifte seg". Som følge av dette står samboere i dag uten et tilstrekkelig rettslig vern. Rett nok har domstolene utviklet visse regler for å utjevne dagens urettferdige ordninger, men disse går ikke langt nok i å sikre samboere en rettferdig fordeling av verdier. Videre er de lite tilgjengelige for folk flest, uoversiktelige og vanskelige å sette seg inn i.

En alminnelig samboerlov har vært etterspurt i det juridiske miljøet, blant annet ved Advokatforeningen og JURK. FNs kvinnekommité har kritisert Norge for mangel på lovregulering av samboeroppgjør og antydning at dette kan innebære en krenkelse av kvinners rettigheter.. Dette er også en kampsak for kvinnesaksorganisasjoner i Norge, fordi kvinner ofte blir økonomisk forfordelte ved samboerskapsbrudd. Forskningsmessig ser vi for eksempel at menn oftere ender opp med å betale for bolig mens kvinner betaler for løpende utgifter i husholdningen, og at kvinner bidrar mer til barnepass og arbeid i hjemmet, eller går ned i stilling for å ta vare på felles barn. Sameie ved ekteskap er et forsøk på å kompensere for at en ektefelle (som regel en kvinne) taper økonomisk ved et langvarig forhold med barn.

Spørsmål til diskusjon

- Ingen andre partier har frontet dette – er dette noe vi skal bruke tid på?
- Hvordan bør en slik lov utformes? Hvem skal dekkes? Vi er jo ikke ute etter at studenter som bor i kollektiv sammen skal ende opp juridisk likestilte med ektefeller.

Saksbehandlers konklusjon

Samboerskap i dag er normen, ikke unntaket. Men i dag er det opp til enkeltpersoner i samboerskap å inngå skriftlige avtaler seg i mellom for å sikre hverandres juridiske og økonomiske rettigheter, og heller ikke disse avtalene kan fullt ut kompensere for at man ikke er gift.

En samboerlov etter mønster av ekteskapsloven vil sikre samboerne en forutberegnelig rettsstilling og en rettferdig fordeling av verdiene. Den kan gjøres *deklaratorisk*, det vil si at den kan fravikes ved en avtale. Da blir det fortsatt mulig å beholde egne eiendeler, slik man i dag kan gjøre ved avtaler før inngåelse av ekteskap.

Gammeldagse normer er én ting, men i dag er det helt normalt å være samboere. Når mennesker lever sammen over mange tiår, får barn og deler hus og hjem, så mener saksbehandler at de også fortjener de beskyttelsene samfunnet tradisjonelt har gitt til familien.

Forslag til vedtak

F1: Resolusjonen «Vi krever samboerlov!» innstilles til LS slik den foreligger.

Vedlegg: - Vi krever samboerlov!

Med vennlig hilsen

Miriam Langmoen,
Sentralstyremedlem
På vegne av Per Tandberg og politisk utvalg for skatt og velferd

Oslo, 23. september 2019

VI KREVER SAMBOERLOV!

Et utdatert system

Ekteskapsloven er utformet for å verne om familien og sørge for en rettferdig fordeling av verdiene ved brudd. Men i dag lever av fire i samboerskap. Da mister de skattefordeler, trygghet ved brudd, og rettigheter til arv. I tillegg er det bare 15% av samboere som skriver samboeravtale.

Normene i samfunnet har heldigvis endret seg, og kjernefamilien er ikke lenger sentrert rundt ekteskapet. De færreste samboere har bevisst valgt å la være å gifte seg fordi de ikke vil dele verdier. Likevel straffes samboere økonomisk. Dette utdaterte systemet må endres!

Grønn Ungdom vil:

- Innføre en samboerlov etter modell fra Sverige, som sikrer samboernes rettigheter ved dødsfall og endt samliv

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 24.09.19
Saksnr. SST-13-19-131

grønn
ungdom

DAGSORDEN OG MØTEREGLER GULM

Dagsorden

Dagsordenen er vanskelig å få klart før vi har litt mer oversikt over hva som skjer på landsmøtet. Det foreligger derfor ikke noe ferdig utkast. Undertegnede har derimot laget noen kjøreregler som det går an å legge til grunn for utformingen:

1. Vi må gå ut ifra at valgprosessen kan ta en del tid. Det bør derfor settes av mer tid til den enn i fjor.
2. Overordnet skal vi prøve å bruke mer tid på politikk enn på organisasjon.
3. Vi viderefører resolusjonsbehandlingen fra i fjor, med diskusjon i mindre grupper i tillegg til plenumsbehandling.

Det er veldig lov til å legge til/endre eller ta bort kjøreregler.

Møterepler

Endringene som foreslås i møtereplene:

§11: Senke taletid per innlegg til 2 minutter, for at det skal være tid til flere på talerstolen, og skape mer dynamikk og diskusjon.

§11: Fjerne setningen «Ordstyrer tegner talelisten slik at annet hvert innlegg går til forskjellige kjønn når flere tegner seg samtidig, så langt det lar seg gjøre.»

§18: Endre taletid for valgtale gensek-kandidater til 3 min, samt legge til setningen «Dersom det er mer enn to kandidater til samme verv og ingen får mer enn halvparten av stemmene, ryker den med færrest stemmer ut av voteringen, og man voterer på nytt over de to gjenstående kandidatene.»

Forslag til vedtak

F1: Generalsekretær får mandat til å utforme dagsorden til landsmøtet med utgangspunkt i kjørereglene:

1. Vi må gå ut ifra at valgprosessen kan ta en del tid. Det bør derfor settes av mer tid til den enn i fjor.
2. Overordnet skal vi prøve å bruke mer tid på politikk enn på organisasjon.
3. Vi viderefører resolusjonsbehandlingen fra i fjor, med diskusjon i mindre grupper i tillegg til plenumsbehandling.

F2: Møteregele innstilles på slik de foreligger.

Vedlegg:

- Forslag til møteregele til Grønn Ungdoms landsmøte 2019

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins
Generalsekretær

Oslo, 23. september 2019

MØTEREGLER GULM

Generelt

§ 1 - Formalia

Møteregelele regulerer landsmøtet. Møteregelele er underlagt vedtektene.

Møteregelele vedtas med alminnelig flertall. Møteregelele kan endres i løpet av møtet med 2/3- flertall. Landsmøtet kan vedta en dagsorden. Dagsorden regulerer rekkefølge og omtrentlig tidsbruk for saksbehandlingen på landsmøtet. Dagsorden vedtas med alminnelig flertall, og kan endres med alminnelig flertall.

§ 2 - Opptreden på landsmøtet

Representantene skal opptre med respekt for hverandre og landsmøtet, på en måte som best mulig bidrar til at landsmøtet fatter avgjørelser på en saklig og korrekt måte.

Personangrep og usaklige kommentarer skal påtales av ordstyrerne, og ved gjentatte eller grove tilfeller skal taleren beordres ned fra talerstolen. Utilbørlig påvirkning av salen (jubling, buing, plakater, signaler, klapping osv.) er forbudt.

Ved grove tilfeller skal representanten som utfører dette bortvises fra salen.

Representasjon

§ 3 - Permisjon og tilstedeværelse

Delegater og observatører på landsmøtet skal, så langt det lar seg gjøre, befinne seg i salen så lenge møtet er satt. Dersom noen må forlate landsmøtet, må de søke om permisjon til generalsekretær.

§ 4 - Representanter

Landsmøtet består av ordinære medlemmer i Grønn Ungdom, samt to delegater fra Grønne Studenter. For å få innvilget stemmerett må delegatene ha betalt medlemskontingenten for inneværende år.

Medlemmer av valgkomiteen uten medlemskap i Grønn Ungdom har tale- og forslagsrett på møtet.

§ 5 - Andre gjester

Alle som ønsker det kan overvære landsmøtet fra anviste plasser som gjester. Gjester kan individuelt innvilges tale- og forslagsrett med alminnelig flertall.

§ 6 - Lukkede dører

Landsmøtet kan ved alminnelig flertall vedta å holde møtet for lukkede dører. Et slikt vedtak medfører at kun delegater og observatører har anledning til å overvære landsmøtet.

Saksgang og konstituering

§ 7 - Ordstyrernes fullmakter

Ordstyrerne kan foreslå tilpassinger til dagsorden, møteregele, taletid, voteringsorden o.l. for å sikre en forsvarlig demokratisk behandling av landsmøtets saker. Ordstyrerne skal påtale upassende oppførsel på landsmøtet.

Ordstyrerne skal i utgangspunktet legge opp til én pause i timen. Endringer som innebærer at rekkefølgen på saker endres eller at en sak flyttes til en annen dag enn den vedtatte dagsorden skal votes over.

Ordstyrerne gis fullmakt til å endre på voteringsorden i alle saker.

§ 9 - Redaksjonskomitéen

Landsmøtet velger en redaksjonskomité. Redaksjonskomitéen skal sammenstille innkomne forslag og innstille på voteringsorden. Redaksjonskomitéen kan også samordne forslag, foreslå bedre ordlyd og innstille på endringer som ikke er meningsbærende.

§ 10 - Referenter og protokoll

Det velges minst en referent til å føre landsmøtets protokoll. Det skal til enhver tid være en referent som fører protokollen. Protokollen skal inneholde hvilke saker som blir behandlet, alle forslag og alle voterings.

Der det blir tatt opptelling skal stemmetallene føres i protokollen, unntatt ved personvalg. Dersom alle kandidatene samtykker, kan stemmetallene fra et personvalg føres i protokollen. Kandidatene har til enhver tid innsyn i stemmetallene.

Debatter

§ 11 - Innlegg

Delegater og observatører ber om ordet til innlegg ved å rekke opp hånden. Innlegg er normalt 2 minutter, men landsmøtet kan vedta annen taletid. Det åpnes ikke for replikk før strek er satt i den aktuelle debatten. Etter at strek er satt åpnes det for én replikk per innlegg, i tillegg til svarreplik. Replikken skal brukes til å være til å være uenig med momenter presentert i innlegget. Taletid for replikk er ett minutt.

Ordstyrer skal prioritere førstegangstalende.

§ 12 - Saksinnledninger

Til hver sak gis det anledning til en innledning fra saksforbereder på inntil 10 minutter, med mindre noe annet er bestemt i dagsorden. Det gis anledning til å stille oppklarende spørsmål til saksforbereder, men ikke ytterligere replikker/kommentarer.

§ 13 - Strek og strykning av taleliste

Landsmøtet kan vedta å sette strek for debatten med simpelt flertall. Etter at det er satt strek, kan det ikke tegnes flere innlegg. Streken kan oppheves med 2/3-flertall.

Landsmøtet kan med 2/3-flertall vedta å avslutte debatten øyeblikkelig, og stryke resten

av talelisten.

§ 14 - Voteringsorden, møteregele, dagsorden, saksopplysninger, oppklarende spørsmål

Representantene ber om ordet til voteringsorden, møteregele, dagsorden, saksopplysning og oppklarende spørsmål ved å rekke opp delegatskiltet og holde den andre hånden over.

Ordstyrer kan bestemme at representanter som ber om ordet til voteringsorden, møteregele, dagsorden, saksopplysning og oppklarende spørsmål først skal legge frem innlegget sitt til ordstyrerbordet.

Representanter får ikke ordet til voteringsorden, møteregele, dagsorden, saksopplysning eller oppklarende spørsmål for å oppklare intensjonen i eller fremsette et forslag.

§ 15 - Frister

Frist for innlevering av endringsforslag settes når strek er satt for den aktuelle debatten.

§ 16 - Forslagenes utforming

Alle forslag skal fremmes digitalt gjennom linken som finnes i praktisk info. Forslagsstiller skal underskrive forslaget med navn og tilhørende fylke.

Forslagsstiller oppfordres til å tegne seg til debatten for å fremme forslaget muntlig.

Votering

§ 17 - Avstemninger

Under avstemninger holdes dørene lukket. Ingen delegater kan forlate eller komme inn i salen før stemmegivningen er avsluttet.

Avstemninger foregår ved at hånden rekkes opp når ordstyrerne sier at det stemmes. Dersom minst en representant krever det, skal avstemningen foregå skriftlig. Et slikt krav kan overprøves av landsmøtet med 2/3-flertall.

Valg

§ 18 - Valg

Personvalg avholdes skriftlig dersom det er mer enn en kandidat til et verv, eller dersom en representant krever det. Personer som ønsker å opprettholde sitt kandidatur selv om de ikke er innstilt må annonsere dette før landsmøtet heves ved første møtedag. Talletiden for valgtale er 2 minutter, med unntak av talsperson- og generalsekretærkandidater som får 3.

Til verv hvor det kun skal velges en person følges følgende rutine:

1. Valgkomitéen presenterer sin innstilling.
2. Den innstilte kandidaten holder sin valgtale. *Dette gjelder ikke for valg av delegater til MDGs landsmøte. Det gjelder heller ikke for medlemmer til internasjonalt utvalg, kontrollkomiteen og valgkomiteen med mindre det finnes flere kandidater til vervet.*
3. Ordstyrer spør om det finnes andre kandidater. Hvis nei, velges personen med akklamasjon.

Dersom andre kandidater stiller til vervet:

1. Hver kandidat utover den innstilte holder valgtale.
2. Det gis anledning til 1 støttetale med 2 minutters taletid per kandidat.

Dersom det finnes flere kandidater, eller dersom noen krever det, skal det avholdes skriftlig valg. Ved skriftlig valg følges følgende rutine:

1. Det deles ut stemmesedler til hver delegat som så fylles ut og samles inn. Opptellingen gjøres av tellekorpset. En representant for hver av kandidatene kan overvåke opptellingen.
2. Dersom en kandidat har fått mer enn halvparten av stemmene, utenom forkastede og blanke stemmer, er kandidaten valgt.
3. Dersom det er mer enn to kandidater til samme verv og ingen får mer enn halvparten av stemmene, ryker den med færrest stemmer ut av voteringen, og man voterer på nytt over de to gjenstående kandidatene.

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 24.09.19
Saksnr. SST-13-19-132

grønn
ungdom

VALG AV FORBEREDENDE VALGKOMITE

Bakgrunn

Valgkomiteen får ikke lov til å foreslå seg selv. Ifølge vedtektene velges valgkomiteen av landsmøtet og innstilles på av landsstyret. For at landsstyret skal kunne gjøre dette på møtet i oktober (LS-3-19), så må landsstyret gjøre et e-postvedtak og gi noen i oppgave å lage et forslag til innstilling for LS-3-19.

Drøfting

Valg av forberedende valgkomité ble glemt på forrige LS, som betyr at vi har langt dårligere tid enn vi for eksempel hadde i fjor. Likevel skal dette gå bra.

Tidslinjen for dette arbeidet:

- **26. september:** SST innstiller på forberedende valgkomité
- **27. september:** Landsstyret mottar en e-postvotering om valget.
- **Uke 40 og 41:** forberedende valgkomite lager forslag til ny valgkomite
- **Uke 42:** Sakspapirene til innstilling av ny valgkomité ettersendes til landsstyret.
- **November:** Grønn Ungdoms landsmøte velger ny valgkomite.

Konklusjon

Saksbehandler anser tre personer for å være godt egnet med tanke på stemmelikhet og de praktiske fordelene ved å være få i utvalg som på kort tid må komme i gang, planlegge og gjennomføre sitt arbeid.

Personene under har alle sagt seg villige til å gjøre jobben og har ingen planer om selv å stille til valg som valgkomitemedlemmer på landsmøtet i høst. De foreslåtte utgjør sammen et mangfold av erfaringer med Grønn Ungdoms daglige drift, nasjonale valgkomite og landsstyre.

Saksforbereder har ikke iverksatt en offentlig utlysning av plassene i forberedende valgkomite.

Forslag til vedtak

F1: Signe Bakke Sølberg (tidl. leder av valgkomiteen), Andreas Moksnes (avtroppende sentralstyremedlem) og Sebastian Teigen Nygård (avtroppende sentralstyremedlem) velges til forberedende valgkomite og gis mandat til å forberede en innstilling på ny nasjonal valgkomite til Grønn Ungdoms tredje landsstyremøte i 2019.

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Oslo, 23. september 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 24.09.19
Saksnr. SST-13-19-133

grønn
ungdom

VALG AV FORBEREDENDE REDAKSJONSKOMITE

Bakgrunn

Vi begynner planleggingen av årets landsmøte (GULM)! På landsmøtet skal vi bruke mye tid på å behandle politikk, og for at behandlingen skal gå smud, må den planlegges godt.

Drøfting

Tidligere år har vi hatt en forberedende redaksjonskomite på politiske uttalelser som har innstilt på hvilke resolusjoner som skal behandles og ikke. Den har blitt nedsatt av LS, som også har gitt komiteen et mandat, antall resolusjoner de ønsker det skal innstilles på og et sett kriterier å velge ut ifra. Denne ordningen har fungert bra. Det har pleid å bli noen endringer i innstillingen, men den har pleid å være et godt utgangspunkt. Generalsekretær foreslår at vi gjør det på denne måten også i år.

Hvor mange politiske uttalelser skal vi behandle?

Det er alltid et spørsmål i forkant av behandlingen på GULM. Man vil jo gjerne behandle mest mulig politikk på landsmøtet, samtidig er det viktig at vi ikke prøver å nå over mer enn det vi har tid til, og heller ikke mer enn det vi klarer å kommunisere ut. Undertegnede foreslår derfor at vi legger opp til å behandle 6 politiske uttalelser.

Hvor mange og hvilke medlemmer skal vi ha i forberedende redaksjonskomite?

I forb.red. bør det være nok folk til at man klarer den hektiske jobben det er å innstille på hvilke 6 resolusjoner som skal behandles på ca. en uke. Det er bare én uke fra LS-3 til endelige sakspapirer til GULM skal sendes ut, så det er også viktig at de ikke er så mange at det blir vanskelig å planlegge. Det kan være hensiktsmessig at noen fra sentralstyret leder forb.red., sånn at man sikrer at jobben blir gjort i tide.

Kriterier til resolusjoner

Programprosessen i MDG er i gang, og de politiske uttalelsene vi behandler på landsmøtet bør enten være potensielle innspill til denne prosessen, eller saker som er svært nyhetsaktuelle i høst.

Forslag til vedtak

F1: Sentralstyret innstiller på at det maksimalt skal behandles 6 politiske uttalelser på GULM.

F2: Det skal etterstrebtes at uttalelsene som behandles på GULM skal være utformet i tråd med Grønn Ungdoms mal for politiske uttalelser, samt møte minst ett av disse kriteriene: a) Den politiske uttalelsen er et viktig innspill/avklaring i forbindelse med MDGs programprosess, b) Den politiske uttalelsen er dagsaktuell og «medievennlig».

F3: Forberedende redaksjonskomité skal innstille på hvilke politiske uttalelser som skal behandles på GULM, samt gjøre endringer i saksfremlegg og uttalelsetekst som ikke er meningsbærende (redaksjonelle endringer).

F4: Den forberedende redaksjonskomitéen utgjøres av Rauand Ismail (leder), Øyunn Kåset (medlem) og Even Jacobsen (medlem).

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Oslo, 24. september 2019